

Pelastuslaitosten
kumppanuusverkosto

tukes
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Webinaarit 15.5.2025 ja 21.5.2025

Ohje tapahtumissa käytettävien teltojen turvallisuudesta

Sisältö

- Ohjeen tausta, soveltamisala, vastuuasiat ja teltan valinta
- Määritelmät
- Yleiset periaatteet kevyt-, pika- ja pop up -teltojen käytössä
- Telttaan ja rakenteisiin vaikuttavat vaara- ja olosuhdetekijät ja niiden huomioiminen
- Yksityiskohtaiset ohjeet ja seikat, jotka tulee huomioida käyttöohjeissa sekä teltan käytössä
- Kuvia
- Pikaohje

Ohjeen taustaa

- Kevyt-, pika- ja pop up- teltat aiheuttavat yleisötapahtumissa ja muissa tapahtumissa sekä palveluissa vaaratilanteita ja onnettomuuksia.
- Ohje on julkaistu v. 2021, päivitys 2025
- Ohjeessa esitämme näkemyksemme vähimmäisvaatimuksista, joilla riittävä turvallisuustaso saavutetaan tällaisten rakenteiden osalta.
- Viranomaisohje on myös poliisihallituksen valtakunnallisen yleisötilaisuusasioiden ohjausryhmän suosituskirje.
- Tukesin ja Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston lisäksi ohjeen päivittämisessä ovat olleet mukana myös poliisin edustaja sekä kaksi toimialan edunvalvontajärjestöä ja kaksi toimialan asiantuntijaa.

Ohjeen soveltamisala

- Ohjetta sovelletaan yleisötapauhtumissa käytettäviin tuotteisiin. Tapauhtumalla tarkoitetaan kokoontumislain mukaisten yleisötilaisuuksien lisäksi muun muassa tori- ja markkinatapuhtumia, sekä ravintolan, kaupan tai kauppakeskusten, tms. tapauhtumia ja palveluita, joissa käytetään tällaisia tuotteita.
- Ohjetta voi soveltaa ja käyttää myös yksityisinä pidettävissä tilaisuuksissa. Tässä yhteydessä yksityisenä käyttönä ei pidetä niin sanottuja yksityistilaisuuksia, joissa yrityksen tai organisaation oman henkilöstön lisäksi on ulkopuolisia osallistujia.
- Tätä ohjetta ei sovelleta suurempien teltojen (yli 50 m²) tai rakenteiden vaatimuksien määrittelyyn eikä paikalla osista koottuihin alumiinisiin profiilirakenteisiin ammattiteltoihin. Ammattiteltoissa tulee noudattaa standardia SFS-EN 13782:2015 sekä valmistajan antamia ohjeita.

Kuka vastaa turvallisuudesta

- **Valmistaja, maahantuoja, myyjä sekä jälleenvuokraaja** vastaa soveltuvuudesta käyttötarkoitukseensa ja ohjeista turvallisuuden varmistamiseksi.
- **Käyttäjä** vastaa, että käytöstä ei aiheudu vaaraa.
- **Tapahtuman järjestäjä** vastaa ohjeistuksesta ja valvonnasta sekä siitä, että teltoista ei aiheudu vaaraa ihmisille tai omaisuudelle. Järjestäjä vastaa myös, että teltat, katokset yms. ovat yleisötapahtumakäyttöön soveltuvia.
- **Teltojen käyttäjät sekä tapahtuman järjestäjät** vastaavat kaikesta tilapäisrakentamisesta tapahtumassaan, kuten ohjeista rakentamislaki huomioiden.

Hyvä käytäntö: Tapahtuman järjestäjän on hyvä jakaa tämä ohje kaikille tapahtumassa mukana oleville tahoille. Hyvänä käytäntönä on asettaa osallistumisen sopimusehdoiksi näiden ohjeiden noudattaminen.

Hyvä käytäntö: Tapahtuman järjestäjän on hyvä tilata teltat tms. rakenteet keskitetysti, jotta niiden valvonta ja turvallisuus olisi paremmin hallittavissa eikä työllistäisi järjestäjää.

Hyvä käytäntö: Tapahtuman järjestäjän on hyvä kiertää tarkastamassa rakenteiden asianmukaisuus ennen tilaisuuden avaamista yleisölle. Rakenteissa havaitut puutteet korjataan tai rakenne poistetaan käytöstä ennen tapahtuman aloitusta.

Teltan valinta

- Yleisötapauhtumissa tulisi käyttää vain niihin soveltuvia ja tähän käyttöön tarkoitettuja teltoja.
- Pelkästään kuluttajakäyttöön tarkoitettuja tuotteita ei tulisi käyttää muissa kuin yksityisinä pidettävissä tapauhtumissa

Määritelmät

- **Kevyt-, pika- ja pop up –telтта:** koottavia ja liikuteltavia tuotteita, joiden kokoaminen ei vaadi erityistä ammattitaitoa tai pätevyyttä.
- **Harus:** Kiinnitysköysi, -vaijeri, -liina tai vastaava, jolla kiinnitetään telttä maahan tai painoihin.
- **Maakiilat:** Metallisia piikkejä, joihin harukset voidaan kiinnittää.
- **Vastapainot (ballasti):** Painot, joilla teltan tolpat tasapainotetaan tuulen nostetta vastaan kaikkien teltan pystytolppien kohdalta.

Pelastuslaitosten
kumppanuusverkosto

Yleiset periaatteet

Rakenteeseen vaikuttavat olosuhdetekijät

Yleiset periaatteet telttojen käytössä:

- Telttoja käytettäessä on noudatettava valmistajan ohjeita sekä toimivaltaisten viranomaisten määräyksiä ja ohjeita.
- Teltan rakenteet tulee olosuhteista riippumatta aina kiinnittää ankkuroimalla tai vastapainoilla ja tarkoitukseen soveltuvilla lukittavilla kiinnitysvälineillä siten, ettei teltan mahdollinen liikkuminen aiheuta vaaraa.
- Olosuhteita tulee aina seurata ennalta sääennusteista sekä reaaliaikaisesti käytön aikana seuraamalla muutoksia olosuhteissa. Tarvittaessa on ryhdyttävä toimenpiteisiin vaaran välttämiseksi, esimerkiksi mahdollisilla lisäpainoilla sekä -kiinnityksillä tai teltan käytöstä luopumalla.

Vaara- ja olosuhdetekijät ja niiden huomioiminen

1. Tuuli painaa seiniä sivusuunnassa, jolloin telta pyrkii siirtymään sivusuunnassa.
 - Teltta on tuettava ja kiinnitettävä siten, ettei se pääse liikkumaan.
2. Katon alle pääsevä tuuli saa aikaan nostetta, jolloin telta pyrkii nousemaan ilmaan.
 - Teltta on kiinnitettävä vastapainoin tai ankkuroinnein maahan siten, ettei telta nouse tuulen mukana ilmaan.

Vaara- ja olosuhdetekijät ja niiden huomioiminen

3. Vesi- ja lumisade voivat saada seinä- ja kattomateriaalit painumaan sisäänpäin, aiheuttaen teltan rakenteelle rasitusta.
 - Seuraaminen sekä poistaminen säännöllisesti ja riittävästi etukäteen
4. Teltan rakenteen riittämätön jäykistäminen saattaa saada rakenteen taipumaan, kallistumaan tai jopa kaatumaan olosuhteiden johdosta.
 - Seinäaukot ja kattokolmiot voidaan mahdollisesti jäykistää haruksilla tai muilla lisärakenteilla valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Vaara- ja olosuhdetekijät ja niiden huomioiminen

5. Teltan rakenne on voitu suunnitella siten, että se tarkoituksellisesti ja hallitusti romahtaa, hajoaa tai irtoaa, jotta teltta ei pääse liikkumaan olosuhteiden johdosta.
6. Telttoja tulee ensisijaisesti käyttää aina tasaisella ja vakaalla alustalla siten, että kaikki tukipisteet koskettavat maata tasaisesti ja paino jakautuu näille yhtäläisesti.
7. Kompastumis- ja törmäysvaara mahdollisiin harusliinoihin sekä maakiiloihin tulee huomioida.
8. Tukipisteen tolpan maata vasten oleva anturan tulee olla kestävä, mikäli sen päälle lisätään painoja tai sen läpi työnnetään maakiiloja.

Pelastuslaitosten
kumppanuusverkosto

tukes
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Yksityiskohtaiset ohjeet ja seikat, jotka tulee huomioida käyttöohjeissa sekä teltan käytössä

Teltan käyttäminen

1. Huolehdi teltassa käytettävien kalusteiden, laitteiden ja muiden tavaroiden turvallisuudesta ja säänkestävyydestä. Myös teltan sisäpuolella olevien sähköasennusten ja jatkojohtojen tulee soveltua ulkokäyttöön.
2. Varaudu siihen, että seinät ja katto joudutaan poistamaan olosuhteiden johdosta.
3. Älä kiinnitä teltan rakenteisiin irtokalusteita tai sähköjohtoja. Mahdollisten johtojen yms. tulee irrota rakenteesta, mikäli rakenne pääsee liikkumaan.
4. Älä jätä telttaa valvomatta, kun se on pystytettynä.

Teltan käyttäminen

5. Huomioi ja varmistu teltan paloturvallisuudesta, varmistu esimerkiksi etäisyydestä muihin teltoihin, rakennuksiin, rakenteisiin, laitteisiin tai lämmön lähteisiin. Huolehdi, että paikalle on varattu tarvittavat alkusammutusvälineet.
6. Huomioi teltojen sijoittelussa tapahtuman sekä läheisten rakennusten poistumisreitit, pelastustiet ja huoltoreitit. Älä jätä telttaa valvomatta, kun se on pystytettynä.
7. Huomioi tapahtuman järjestäjän, viranomaisten tai valmistajan mahdollisesti määrittelemä suurin sallittu maksimihenkilömäärä rakenteen käytön aikana. (Käyttöturvallisuusasetus 1007/2017 2 hlö / m²)

www.pelastuslaitokset.fi

Olosuhteisiin varautuminen

1. Tarkasta ja huomioi valmistajan käyttöohjeesta teltan olosuhderajoitukset ja seuraa sääennusteita sekä olosuhteita teltan käytön aikana – myös tapahtuman ulkopuolisina aikoina.
2. Selvitä ja tunnista käyttöpaikan yleiset tuulensuunnat ja -voimakkuudet ja huomioi ne käytössä ja teltan kokoonpanossa.
3. Tarkasta ja huomioi valmistajan käyttöohjeista kylmyyden tai kuumuuden mahdollisesti aiheuttamien seikkojen vaikutukset teltan rakenteille.
4. Tarkasta ja huomioi valmistajan käyttöohjeesta teltan käyttö mahdollisen salamoinnin ja ukonilman aikana, esimerkiksi edellyttääkö rakenne maadoittamista tai voidaanko sellainen tehdä ja kenen vastuulla sellaisen tekeminen on.
5. Tarkasta ja huomioi valmistajan käyttöohjeesta mahdollinen pystytys ja kiinnittäminen lumelle tai jäälle.
6. Käytä telttaa vain tasaisella maaperällä, varmistu maaperän kantavuudesta sekä huomioi tarvittaessa maaperän liikkuminen, eroosio, veden imukyky, epätasaisuus ja kaltevuus.

Olosuhteiden seuranta ja toiminta muuttuvissa olosuhteissa

1. Teltta on tuuliolosuhteille yleensä alttiimpi, mikäli seinät ovat osittain avoinna. Tarkasta ja huomioi valmistajan käyttöohjeen olosuhdearvot eri kokoonpanoilla, kuten seinillä tai ilman seiniä.
2. Vertaile ja noudata teltan olosuhderaja-arvoja vallitseviin olosuhteisiin ja ryhdy tarvittaessa valmistajan ohjeen mukaisiin toimenpiteisiin.

Esimerkiksi:

- poista teltasta kankaat, pressut ja muu sellainen pinta, joka voi tuulessa kerätä painetta tai nostetta.
- Tarvittaessa hätä- tai pakkotilassa tee aukkoja materiaaliin, mikäli valmistajan ohjeistus mahdollistaa tämän.
- Eräissä tilanteissa seinät ja katto voidaan sulkea kokonaan.

Olosuhteiden seuranta ja toiminta muuttuvissa olosuhteissa

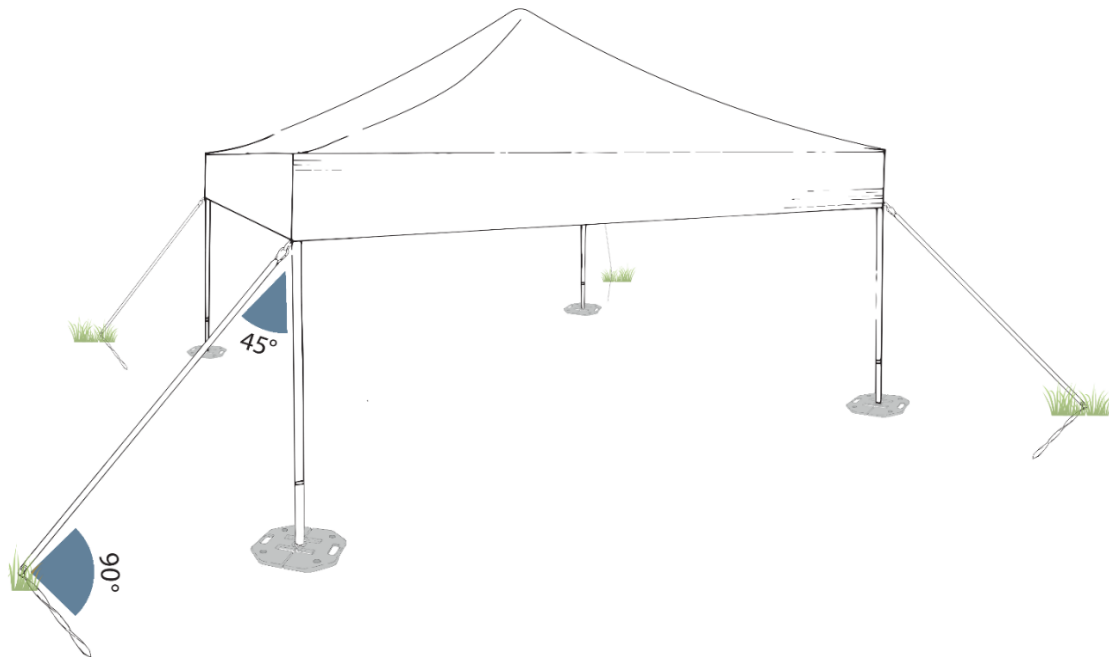
3. Älä suojaudu tai päästä muita suojautumaan teltan sisälle, alle tai tuulen alapuolelle olosuhteiden vaikuttaessa teltan rakenteisiin siten, että tästä aiheutuu vaaraa, koska nämä ovat vaarallisimpia paikkoja teltan liikkuesssa. Evakuoï ihmiset etäämmälle turvaan ennen muita toimia.
4. Älä pidä teltan rakenteista kiinni tai roiku rakenteissa painaaksesi rakennetta maahan olosuhteiden vaikuttaessa rakenteeseen.

Painot ja kiinnitys

- Rakenteita käytettäessä tulee aina käyttää kiinnitystä (ankkurointi tai vastapainot) olosuhteista riippumatta.
- Teltan kiinnityksessä tulee huomioida, että teltta ei pääse liikkumaan sivusuunnassa tai ylöspäin. Tämä tehdään usein kiiloilla sekä vastapainoilla.

Ankkurointi maakiiloilla, ankkureilla, kierrerruuveilla

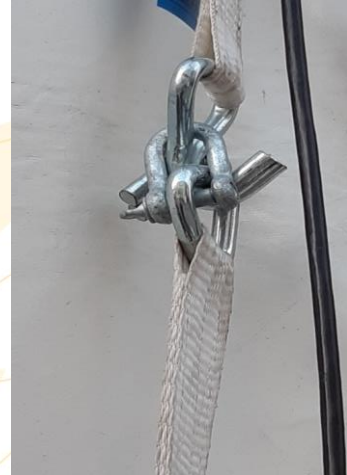
Kuva 16 MASTERTENT-teltan pystytyskuva, harusten, kiilojen
sekä rakenteiden oikeasta kiinnitystavasta www.pelastuslaitokset.fi

Painot ja kiinnitys

- Käytä kiinnitykseen valmistajan käyttöohjeessa mainittuja menetelmiä, tapoja sekä välineitä.
 - Köyden, liinan tai muun kiinnitystavan käytössä tulee käyttää vain sellaisia luokiteltuja välineitä, joiden kestävyys ja lujuus vastaa valmistajan antamia kestävyysarvoja
 - Nippusiteet, narut tai vastaavat eivät tyypillisesti ole hyväksyttäviä kiinnitysvälineitä, koska näistä ei ole saatavilla (todennettavissa) valmistajan kestävyys- tai kuormitustietoja tms.
- Muiden esineiden, tavaroiden tai tuotteiden, kuten kivien, kaasupullojen, tms. käyttäminen painona ei ole hyväksyttävää. Näiden ominaisuuksia ei tunneta eikä niitä pystytä välttämättä kiinnittäminen asianmukaisesti.

Painot ja kiinnitys

- Käytä kiinnityksessä vain luokiteltuja ja hyväksyttyjä lukitsevia tuotteita, kuten hakoja, sakkeleita tms. välineitä.
- Älä käytä rispaantuneita tai kuluneita kuormaliinoja, köysiä tms. Huomioi kiinnityksissä vastakappale, esim. terävä harjateräs voi aiheuttaa liinan tai köyden hankautumista ja liinan tai köyden katkeamisen.

Kuva 8 HYVÄ TAPA. Koukut lukittu sakkelilla.

Kuva 10 EI NÄIN. Kuormaliina on kulunut.

Painot ja kiinnitys

- Solmuilla sitominen saattaa heikentää kiinnitysmateriaalia ja jopa katkaista materiaalin sen kuormittuessa olosuhteiden vaikutuksesta.
- Älä käytä koukkuja, S-muotoisia kiinnityshakoja tai muita välineitä, jotka eivät ole lukittavia. Mahdollisten kitka- tai pikalukkojen lukituksen tulee täyttää valmistajan vaatimuksiltaan vastaavat arvot kuin kulloisetkin käyttöarvot.

Kuva 7 EI NÄIN. S-koukku ei ole lukittava. Koukku irtoaa rakenteen liikkuessa.

Painot ja kiinnitys

- Kiinteisiin kiinnityspisteisiin kiinnittäessä tulee harusten tms. kiinnitysvälineiden olla enintään 45 asteen kulmassa kiinnityspisteestä alaspäin. Kiinnitysliinojen eli harusten ei tule olla vaakatasossa.
- Varmista kiinnityspisteiden lukkiutuminen ennen käyttöönottoa sekä tarvittaessa päivittäin.

Kuva 12 EI NÄIN. Vaakasuunnan kiinnitys ei estä telttaa nousemasta ilmaan. Liina aiheuttaa lisäksi kompastumisvaaraa.

Painot ja kiinnitys

- Tarvittavien painojen määrä riippuu teltan tuulipinta-alasta, joka on riippuvainen seinäelementtien määrästä sekä vallitsevista tuuliolosuhteista. Tarkasta ja huomioi valmistajan käyttöohjeen mukainen vastapainojen määrä ja painojen määrittely eri olosuhteissa ja rakenteellisilla kokoonpanoilla, kuten seinillä tai ilman seiniä.
- Tarkasta ja huomioi valmistajan käyttöohjeesta voidaanko rakenteisiin lisätä painoja tai kiinnitystä enemmän kuin valmistajan ohjeessa lähtökohtaisena arvona määritellään vai vaarantaako tämän mahdollisesti rakenteen kestävyys.

Painot ja kiinnitys

- Kaikissa pystytolpissa tulee olla kiinnitys valmistajan ohjeiden mukaisesti kiiloin tai vastapainoin siten, että rakenne pysyy tasapainossa
- Irrallisilla vastapainoilla (betonipaino, tms.) kiinnittäessä tulee painojen ensisijaisesti olla suoraan kiinnityspisteiden alapuolella tukipisteen, eli tolpan vieressä.
- Lukitse vastapainot toisiinsa ja rakenteisiin siten, etteivät ne pääse rakenteiden liikkeessa irtomaan.

Kuva 2 HYVÄ TAPA. Molemmat painot kiinnitetty siipimutterilla molemmin puolin. Hevoskenkäpainot vastakkain, jolloin tolppa ei pääse irtomaan rakenteen liikkeessä. Kulmatolpan maajalan tulee kestää kyseinen paino.

Kuva 1 EI NÄIN. Painojen lukitus toisiinsa puuttuu. Painot irtaavat painovoimaisesti, eivätkä pysy tolpan ympärillä tuulen ravistellessa telttaa.

Painot ja kiinnitys

- Älä kiinnitä painoja kiinnityspistettä kestävämmällä materiaalilla. Esimerkiksi teräskoukku leikkaa taipuessaan alumiiniputkea ja irtoaa kiinnityksestään.
- Mikäli käytetään ripustettavia painoja, on suositeltavaa, että painot ovat maavaraisia eli ovat kosketuksessa maahan.
- Lukitse rakenteet toisiinsa sekä varmista rakenteen liitoksien ja kiinnityspisteiden lukittuminen ennen käyttöönottoa (esim. teleskooppiputki).

Kuva 9 Ei NÄIN. Teräskoukku ei lukkiudu rakenteeseen. Lisäksi teräs leikkaa alumiinia nosteen ravistellessa telttaa.

Kuormitus (ripustus ja massat)

- Poista käytön aikana ylimääräinen lumi- ja vesikuorma teltasta olosuhteiden edellyttämällä tavalla.
- Tarkasta ja huomioi valmistajan käyttöohjeen menettelyt mahdollisesta ripustamisesta tai muista kiinnityksistä rakenteisiin, kuten esittely- ja myyntituotteiden, mainosten, banderollien, hinnastojen, valojen tai lämmityksen kiinnityksen johdosta. Huomioi kiinnityspisteet ja kuormituksen kestävyys näissä pisteissä.

Pelastuslaitosten
kumppanuusverkosto

tukes
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Kuvat ja pikaohje

Pelastuslaitosten
kumppanuusverkosto

Lisätietoja antavat

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

- Kari Erkkö (kari.erkko@tukes.fi)

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston tapahtumaturvallisuuden
asiantuntijaverkosto

- Hannu Rantanen (hannu.rantanen@varha.fi)
- Jarno Kivistö (jarno.kivisto@vakehyva.fi)